BÀI GIẢNG: THÔNG TIN TRONG GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ
CHUYÊN ĐỀ: TỔ CHỨC LƯU TRỮ, TÌM KIẾM VÀ TRAO ĐỔI THÔNG TIN
MÔN: TIN 9 CHƯƠNG TRÌNH MỚI
GIÁO VIÊN: BÙI THỊ LOAN

MỤC TIÊU

- ✓ *Giải thích được sự cần thiết phải quan tâm đến chất lượng thông tin khi tìm kiếm, tiếp nhận và trao đổi thông tin, Nêu được ví dụ minh họa.*
- ✓ *Giải thích được tính mới, tính chính xác, tính đầy đủ, tính sử dụng được của thông tin. Nêu được ví dụ minh họa.*
- ✓ *Tìm kiếm được thông tin để giải quyết vấn đề. Đánh giá được chất lượng thông tin trong giải quyết vấn đề.*

I. VAI TRÒ CỦA CHẤT LƯƠNNG THÔNG TIN TRONG GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ

Chọn trường

Minh đã tìm kiếm thông tin về các trường THPT trên Internet và gửi cho An địa chỉ trang web giới thiệu về một trường THPT. An xem trang web và thấy có nhiều chi tiết ấn tượng, phù hợp với mình. Không tìm hiểu thêm nữa, An quyết định chọn trường đó làm nguyện vọng duy nhất của mình.

Em hãy cho biết việc Minh chia sẻ thông tin với An và An đã tin tưởng, sử dụng thông tin để chọn trường mà chưa tìm hiểu kĩ sẽ có thể xảy ra vấn đề gì?



Hình 2.1. Thông tin giới thiệu về một trường THPT

Thông tin là cơ sở để đưa ra các quyết định. Cần phải quan tâm đến chất lượng thông tin khi tìm kiếm, tiếp nhận, trao đổi và sử dụng thông tin để có thể đưa ra các quyết định đúng đắn.

KOL là thuật ngữ viết tắt của Key Opinion Leader có nghĩa là người dẫn dắt dư luận chủ chốt hay người có ảnh hưởng. Khi em thấy một KOL quảng cáo sản phẩm trên mạng, em sẽ ứng xử thế nào?

A. Chia sẻ thông tin với người thân vì KOL là một nguồn tin đáng tin cậy.

B. Sử dụng sản phẩm vì KOL là một đảm bảo cho sản phẩm đã qua kiểm định.

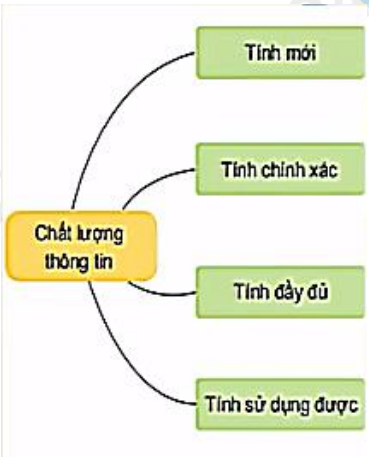
C. Cân nhắc, đánh giá chất lượng thông tin trước khi sử dụng sản phẩm.

D. Không sử dụng và cảnh báo người thân về nguồn tin kém chất lượng.

Chọn C.

II. CHẤT LƯỢNG THÔNG TIN

- Mặc dù thông tin đóng vai trò quan trọng trong việc ra quyết định nhưng không phải thông tin nào cũng hữu ích đối với việc giải quyết vấn đề.
- Chất lượng thông tin thể hiện ở mức độ đáp ứng của thông tin đối với các yêu cầu cụ thể nhằm giải quyết vấn đề, làm thông tin trở nên hữu ích.



Tính mới

- Tính mới (cập nhật) cho biết thông tin đã bị lỗi thời chura.
- Cần cập nhật thông tin gần nhất, mới nhất theo thơi gian.

Tính chính xác

- Nội dung có cụ thể thông?
- Có cách xác minh không?-

Tính đầy đủ: Thông tin có bao quát nhiều khía cạnh, có cái nhin tổng thể về vấn đề được đặt ra.

Tính sử dụng được: Tính liên quan, phủ hợp của thông tin với vấn đề hay câu hỏi được đặt ra.

- Chất lượng thông tin là yếu tố quan trọng, quyết định hiệu quả của việc giải quyết vấn đề.
- Chất lượng thông tin được đánh giá thông qua tính mới, tính chính xác, tính đầy đủ, tính sử dụng được.

Câu hỏi. Trong khi tìm thông tin về các trường THPT, bạn An đã không để ý đến thời gian đăng kí nguyện vọng dự thi và xét tuyển vào lớp 10 các trường THPT công lập. Theo em:

a) Sơ suất này vi phạm tiêu chí nào về chất lượng thông tin?

b) Điều đó có thể dẫn đến khó khăn gì cho bạn An?

Cách giải:

a) Sơ suất này vi phạm tiêu chí tính đầy đủ của thông tin.

b) Khó khăn bạn An có thể gặp phải là đăng kí muộn hơn so với thời hạn, không được chấp nhận hồ sơ đăng kí, ảnh hưởng đến việc có được thi tuyển hay không.

Luyện tập. Để chuẩn bị cho chuyến tham quan một nông trại, An gọi đến số điện thoại liên lạc được cung cấp trên trang web của nông trại nhưng không được.

Minh cho rằng có thể đầu số điện thoại đã thay đổi nhưng nông trại chưa kịp cập nhật lên trang web nên đã tìm kiếm thông tin trên website của các nhà cung cấp dịch vụ viễn thông. Nhờ đó, Minh đã liên hệ thành công với nông trại. Em hãy nhận xét về chất lượng của thông tin mà mỗi bạn thu nhận được.

Vận dụng. Em hãy tìm trên Internet thông tin về chiếc máy tính điện tử kĩ thuật số đầu tiên trên thế giới. Đánh giá chất lượng thông tin tìm được.

NHIỆM VỤ 1. TÌM KIẾM THEO MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

Tìm hiểu thông tin đế giải quyết vấn đề lựa chọn môi trường học tập và xu hướng nghề nghiệp trong tương lai, phù hợp với năng lực và nguyện vọng.

Cách giải:

a) Xác định mục đích, yêu cầu tìm kiếm thông tin

- Mục đích: Tìm thông tin về các trường THPT tại địa phương để quyết định lựa chọn nguyện vọng đăng kí.
- Những yêu cầu tìm kiếm có thể là:
+ Điểm chuẩn và chỉ tiêu tuyển sinh của trường trong ba năm gần nhất.
+ Tỉ lệ học sinh của trường tốt nghiệp THPT và trúng tuyển vào các trường đại học có uy tín.
+ Những nhóm môn học mà trường có thế mạnh.
+ Các hoạt động ngoại khoá của trường.
+ Khoảng cách từ nhà đến trường
b) Thực hiện tìm kiếm
- Sử dụng máy tìm kiếm và các từ khoá tìm kiếm (xác định từ khoá tìm kiếm dựa vào yêu cầu tìm kiếm) để tìm thông tin trên Internet.

NHIỆM VỤ 2. QUYẾT ĐỊNH DỰA TRÊN CHẤT LƯỢNG THÔNG TIN

Yêu cầu: Đánh giá chất lượng thông tin tìm được trong Nhiệm vụ 1. Từ đó, đưa ra danh sách lựa chọn nguyện vọng gồm ba trường theo thứ tự ưu tiên mà em thấy phù hợp với năng lực và sở thích của mình.
Hướng dẫn:
a) Đánh giá thông tin
- Tính mới: Thông tin được cập nhật gần nhất, kiểm tra ngày đăng bài hoặc ngày cuối cùng được đề cập đến trong bài viết.
- Tính chính xác: đối chiếu thông tin từ những nguồn khác nhau. Chẳng hạn, những đánh giá tiêu cực về một trường THPT qua một sự việc cụ thể cần được kiểm chứng qua nhiều nguồn thông tin khác nhau.
- Tính đầy đủ: Cần hình dung về một trường THPT trong một bức tranh tổng thể, gồm nhiều khía cạnh như điểm chuẩn, học phí, khoảng cách,...
- Tính sử dụng được: Thông qua tiêu đề và nội dung của bài viết, tránh tập trung vào những thông tin chỉ nhằm thu hút sự chú ý của người xem mà không liên quan đến mục đích tìm kiếm.
b) Lựa chọn và sắp xếp thứ tự
- Lựa chọn các trường phù hợp với năng lực và sở thích của mình. Em cần lưu ý tính khả thi của phương án được chọn.
- Sắp xếp các trường được chọn theo một danh sách ưu tiên. Thứ tự ưu tiên giữa các tiêu chí lựa chọn.

LUYỆN TẬP. Em hãy thực hành tìm kiếm thông tin trên Internet để biết về các môn học được dạy ở bậc THPT. Dựa vào các thông tin tìm được, em hãy đưa ra dự kiến chọn các môn học mà em thích ở cấp THPT.